

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Пономаренко Артем Сергійович, 1993 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2017 році Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова за спеціальністю «Транспортні технології», спеціалізація «Транспортні технології» (на автомобільному транспорті) та отримав диплом спеціаліста. Також у 2022 році вступив до Української інженерно-педагогічної академії.

Виконав акредитовану освітньо-наукову програму Професійна освіта (за спеціалізаціями) у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна від 27 квітня 2026 року протокол № 7 у складі:

голови разової спеціалізованої вченої ради – Лідії Григорівни Кайдалової, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри інноваційної педагогіки, освітніх трансформацій і лідерства Навчально-наукового інституту «Академія вчительства» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

рецензентів – Ірини Миколаївни Жовтоніжко, кандидата педагогічних наук, доцента, в.о. завідувача кафедри вищої математики і інформатики Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна; Світлани Андріївни Віротченко, кандидата філологічних наук, доцента, доцента кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

офіційних опонентів – Тамари Борисівни Поясок, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри освітніх, математичних наук та інформатики Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського; Наталії Василівни Кононець, доктора педагогічних наук, доцента, професора кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна Полтавського Національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

на засіданні 19 червня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка Пономаренку Артему Сергійовичу на підставі публічного захисту дисертації «Формування цифрової компетентності майбутніх магістрів професійної освіти в умовах дистанційного навчання» за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Дисертацію виконано у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна.

Науковий керівник – Беляєв Сергій Борисович, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційної педагогіки, освітніх трансформацій і лідерства Навчально-наукового інституту «Академія вчительства» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, виконано українською мовою з дотриманням вимог до оформлення. Дисертація відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувач має 8 наукових праць. Кількість та якість наукових публікацій відповідає вимогам до пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії:

Публікації у фахових виданнях України:

1. Пономаренко А. С. Суть цифрової компетентності магістрів професійної освіти. ScienceRise: Pedagogical Education, 2024. № 4(61). с. 29-33 URL: https://journals.urau.ua/sr_edu/article/view/319002

2. Пономаренко А.С. Структура цифрової компетентності магістрів спеціальності «Професійна освіта». Актуальні питання гуманітарних наук. розділ «Педагогіка», 2024. № 82 том 2. с. 380-385. URL: <https://www.aphnjournal.in.ua/82-2-2024>

3. Пономаренко А. С. Педагогічні інструменти формування цифрової компетентності здобувачів вищої освіти. Наука і техніка сьогодні, 2025. №5 (46). с. 949-962.

URL:<http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/7146/7187>

4. Пономаренко А. С. Алгоритм формування цифрової компетентності майбутніх магістрів професійної освіти. Наукові інновації та передові технології. №3 (55) 2026. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-3\(55\)-1557-1569](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-3(55)-1557-1569).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

1. Пономаренко А. С. Вплив цифровізації ринку праці на визначення змісту професійної компетентності магістрів спеціальності «Професійна освіта». Науково-практичний семінар «Науково-інформаційний супровід професійної підготовки фахівців в умовах невизначеності»: 20 березня 2025 р. м. Київ, С. 184-190.

2. Пономаренко А. С. Цифрова компетентність як складова змісту професійної підготовки магістрів спеціальності професійна освіта. II Міжнародна науково-практична конференція «Тенденції розвитку 14 педагогіки та освіти в умовах цифрових трансформацій» (ByteEd-2025) 17-19 квітня 2025р.

3. Пономаренко А. С. Цифрова компетентність як складова змісту професійної підготовки магістрів спеціальності професійна освіта. I

Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційні підходи до підготовки і професійного розвитку вчителів» 2-3 жовтня 2025 р, Харків . с. 118-121.

4. Пономаренко А. С. «Аналіз досвіду формування інфомедійної грамотності магістрантів педагогічних спеціальностей в умовах дистанційної освіти» І Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні підходи до підготовки і професійного розвитку вчителів». 2-3 жовтня 2025 р.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти) та висловили зауваження:

Жовтоніжко Ірина Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри вищої математики і інформатики Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна:

Незважаючи на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи Пономаренка А.С., окремі її положення потребують додаткового обговорення та уточнення:

1. У третьому розділі доцільно було б унаочнити експериментальні дані за допомогою рисунків або графіків, що сприяло б кращому сприйняттю та інтерпретації отриманих результатів дослідження.

2. Рекомендовано сформулювати висновки до розділів у більш стислому вигляді, зосередивши увагу на ключових положеннях.

3. У дисертації відзначається залучення магістрантів до виконання різноманітних завдань із використанням цифрових інструментів. Водночас робота виграла б від подання в додатках переліку таких завдань та зразків їх виконання.

Віротченко Світлана Андріївна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології та методики викладання іноземної мови факультету іноземних мов Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна:

Високо оцінюючи наукову новизну, теоретичну та практичну значущість дисертаційного дослідження, вважаємо за доцільне висловити окремі зауваження та побажання, які мають переважно дискусійний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку роботи:

1. У третьому розділі дисертації наведено результати педагогічного експерименту щодо перевірки ефективності запропонованих педагогічних умов формування цифрової компетентності майбутніх магістрів професійної освіти в умовах дистанційного навчання. Разом із тим доцільно було б більш детально висвітлити процедуру формування контрольної та експериментальної груп, а також обґрунтувати критерії відбору учасників дослідження, що сприяло б підвищенню репрезентативності представлених результатів.

2. Автором розроблено та теоретично обґрунтовано алгоритм формування цифрової компетентності майбутніх магістрів професійної освіти. Водночас робота виграла б від більш розгорнутого представлення практичного інструментарію його реалізації, зокрема прикладів навчально-методичного забезпечення, цифрових кейсів або рекомендацій для викладачів щодо

впровадження запропонованих підходів у практику закладів вищої освіти.

Поясок Тамара Борисівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітніх, математичних наук та інформатики Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського:

Відзначаючи вагомі позитивні напрацювання та здобутки Артема Сергійовича Пономаренка, вважаємо за доцільне звернути увагу на певні дискусійні моменти та зауваження:

1. Однією з цілей дослідження є визначення суті цифрової компетентності магістрів професійної освіти, але принципових специфічних ознак цифрової компетентності саме магістрів професійної освіти у тексті дисертації не вказано.

2. На сторінці 61 дисертації автором вказано, що в науковому обігу поряд з поняттям цифрової компетентності використовуються терміни «інформаційна компетентність» та «інформаційно-комунікаційна компетентність», але не приводиться порівняльного аналізу цих понять.

3. Потребує пояснення звернення в параграфі 1.3. дослідження до суті та змісту професійної компетентності у той час як метою дослідження є розроблення та експериментальна перевірка педагогічних умов формування цифрової компетентності майбутніх магістрів професійної освіти.

4. На сторінці 89 дослідження представлено модель професійної компетентності, яка представляє сукупність загальних та спеціальних компетентностей, а також окремо цифрової компетентності. Унормовані вимоги до формування переліку компетентностей в змісті освітньої програми вимагають конкретизації інтегральної компетентності, сукупності загальних та спеціальних компетентностей. Автору варто було б віднести цифрову компетентність до переліку загальних чи спеціальних компетентностей і позначити це у змісті моделі.

5. У другому розділі дослідження у процесі опису педагогічних підходів до формування цифрової компетентності варто було б більше уваги приділити закордонному досвіду вирішення зазначеного завдання.

6. Порівняльний аналіз педагогічних підходів вітчизняних учених до формування цифрової компетентності варто було б подати у вигляді порівняльної таблиці.

7. Додаток А – це список публікацій за темою дисертації. Вважаємо недоцільним дублювати зазначений список у додатках, оскільки він є на стор. 13-14 дисертації.

Кононець Наталія Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна Полтавського Національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка:

Загалом позитивно оцінюючи дисертаційну роботу, вважаємо за необхідне звернути увагу на деякі недоліки, які варто було б уточнити в дослідженні, або ж вони можуть бути пріоритетними для подальшого наукового пошуку здобувача.

1. Вважаємо, що доцільним було б у дисертації опис структури

досліджених понять, запропонованого алгоритму та механізмів реалізації педагогічних умов представити у вигляді графічного або табличного супроводу, що надало б роботі наочності та покращило візуальне сприйняття результатів дослідження.

2. Структурно-функціональна модель еволюційного розвитку цифрової компетентності містить відкритість до сприйняття нового та адаптивність до нових цифрових інструментів, але у змісті професійно важливих якостей виділено додатково налаштованість на динамічне оновлення системи знань та вмінь у сфері використання цифрових технологій.

3. У роботі автором недостатньо конкретизовано перелік цифрових інструментів і платформ, до використання яких доцільно готувати майбутніх магістрів професійної освіти в умовах сучасного цифрового освітнього середовища. Детальніше визначення відповідних сервісів, технологій та цифрових ресурсів сприяло б посиленню практичної спрямованості дослідження, а також конкретизації змісту формування цифрової компетентності здобувачів вищої освіти.

4. У дослідженні педагогічні умови формування цифрової компетентності майбутніх магістрів професійної освіти в умовах дистанційного навчання представлено загалом обґрунтовано, однак їхній спектр видається дещо обмеженим. На нашу думку, доцільно було б розширити перелік педагогічних умов за рахунок більшої уваги до таких аспектів, як індивідуалізація цифрових освітніх траєкторій, розвиток саморегульованого навчання здобувачів вищої освіти, інтеграція інструментів штучного інтелекту в освітній процес, введення спецкурсу чи вибіркового освітнього компонента на кшталт «Цифровізація професійної діяльності», а також посилення компоненту рефлексивного оцінювання цифрової професійної діяльності. Це дозволило б повніше врахувати сучасні тенденції цифровізації освіти та підвищити практичну значущість роботи.

5. На нашу думку, пропоновану автором для здобувачів вищої освіти систему навчальних завдань доцільно було б подати у додатках. Уважаємо, що перспективним напрямом упровадження результатів дослідження може стати підготовка й видання електронного навчально-методичного посібника, у якому зазначені завдання були б систематизовані, доповнені цифровими ресурсами та адаптовані до використання в умовах дистанційного й змішаного навчання.

6. В експериментальному розділі дисертації спостерігається відсутність єдиного підходу до подання відсоткових значень та їх округлення. Зокрема, поряд із формами на кшталт «близько 56,5%» використовуються цілі значення («37%») без пояснення принципу округлення або допустимої похибки. Вважаємо за доцільне здійснювати округлення відсоткових значень до сотих, що забезпечить точність, єдність подання результатів дослідження та підвищить наукову коректність статистичного аналізу.

7. Робота не позбавлена окремих орфографічних, стилістичних огріхів, описок, незначних помилок технічного оформлення, які не впливають на розуміння та сприйняття матеріалу.

Натомість висловлені зауваження та рекомендації мають дискусійний характер і не ставлять під сумнів результати виконаного А. С. Пономаренком дослідження.

Результати відкритого голосування:

«За» __ 5 __ членів ради,

«Проти» __ 0 __ членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Артему Сергійовичу Пономаренку** ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Лідія КАЙДАЛОВА

КАЙДАЛОВА ЛІДІЯ ГРИГОРІВНА

Результат перевірки підпису	Підпис вірний
П.І.Б.	КАЙДАЛОВА ЛІДІЯ ГРИГОРІВНА
РНОКПП	2233121240
Організація (установа)	ФІЗИЧНА ОСОБА
Код ЄДРПОУ	
Посада	
Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для даних від Надавача)	12:03:39 20.06.2026
Сертифікат виданий	КНЕДП АЦСК АТ КБ "ПРИВАТБАНК"
Серійний номер	5E984D526F82F38F04000000D2EAE50133BCA706
Тип носія особистого ключа	Захищений
Алгоритм підпису	dstu4145
Тип підпису	Кваліфікований
Формат підпису	CAAdES-T
Сертифікат	Кваліфікований